

7. SYYSKUUTA 2026

TALOUSARVIO 2027-2029
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta	TP	TA+Muut.	TA		TS	TS
Selite	2025	2026	2027	Ero%	2028	2029
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	179 182	165 000	401 000	143,0 %	391 200	393 200
Maksutuotot	514 388	375 000	344 000	-8,3 %	344 000	344 000
Tuet ja avustukset	24 087	0	0		0	0
Muut toimintatuotot	0	1 000	0	- 100,0 %	0	0
Toimintatuotot	717 657	541 000	745 000	37,7 %	735 200	737 200
Valmistus omaan käyttöön	2 150	10 000	5 000	-50,0 %	5 000	5 000
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	- 872 355	- 904 500	- 948 600	4,9 %	- 975 400	-1 002 700
Palvelujen ostot	- 527 835	- 582 400	- 690 000	18,5 %	- 644 800	- 637 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 440	-9 900	-9 200	-7,1 %	-9 200	-9 200
Avustukset	0	- 500	- 500	0,0 %	- 500	- 500
Muut toimintakulut	-48 214	-54 200	-64 800	19,6 %	-67 100	-65 800
Toimintakulut	-1 451 843	-1 551 500	-1 713 100	10,4 %	-1 697 000	-1 715 200
Toimintakate	- 732 037	-1 000 500	- 963 100	-3,7 %	- 956 800	- 973 000
Rahoitustuotot ja -kulut	76	0	0		0	0
Vuosikate	- 731 961	-1 000 500	- 963 100	-3,7 %	- 956 800	- 973 000
Poistot ja arvonalentumiset	-15 444	-3 300	-7 700	133,3 %	0	0
Tilikauden tulos	- 747 405	-1 003 800	- 970 800	-3,3 %	- 956 800	- 973 000

TOIMINNAN KUVAUS

Lupa- ja valvonta -vastuualue vastaa rakennusvalvonnan palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelun palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta Heinolassa, Hartolassa ja Sysmässä. Lisäksi vastuualue tuottaa ympäristönsuojelun palvelut litille, jolla on oma luottamushenkilöhallinto ympäristönsuojeluasioissa. Ympäristölautakunnan alainen lupa- ja valvontatoiminta toteuttaa kaupunginvaltuuston asettamia strategisia päämääriä viranomaistehtävien luonteeseen soveltuvalla tavalla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Lupa- ja valvontavastuualueen tavoitteiden toteuttaminen ja työn tehostaminen edellyttää sähköisten palvelujen jatkuvaa kehittämistä asiakasystävällisemmiksi sekä niiden käyttöönottoa koko vastuualueella. Tähän liittyy myös digitiekartan toteuttaminen ja kehittäminen.

Palvelualueen luottamushenkilöhallinnosta vastaavat kaupunkiympäristölautakunta, seudullinen ympäristölautakunta (Heinola, Hartola ja Sysmä) sekä sen rakennusvalvontajaosto (Heinola ja Hartola).

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan vastuualueen käyttösuunnitelmien sitovuustasona on palvelualueen tulojen ja menojen netto.

Tasapuoliset ja sujuvat lupakäsittelyt.

Sähköistenpalveluiden helppo- ja tietoturvallinen käyttö.

STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Vastuuhenkilö: kaupunkiympäristöjohtaja

Lupa- ja valvonta -vastuualue muodostuu kahdesta tulosityksiköstä

- Ympäristönsuojelu
- Rakennusvalvonta

Vastuualue on osa elinvoiman, maankäytön ja kuntatekniikan muodostamaa dynaamista palveluketjua, jossa lupa- ja valvontatoiminnot (rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu) varmistavat suunnitelmallisen, sujuvan ja lainmukaisen rakentamisen ja ympäristön käytön. Markkinoinnin, maanhankinnan, kaavoituksen sekä tonttien ja infran rakentumisen ohella vastuualueen viranomaistoiminta vaikuttaa yritysten ja asukkaiden sijoittumiseen paikkakunnalle.

Vastuualue järjestää ja tuottaa rakennusvalvonnan palvelut Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelun palvelut Heinolassa, Hartolassa ja Sysmässä. Lisäksi vastuualue tuottaa ympäristönsuojelun palvelut Itille, jolla on oma luottamushenkilöhallinto ympäristönsuojeluasioissa.

Heinola ostaa ympäristöterveydenhuollon palvelut (elintarvikevalvonta, terveydensuojelu ja eläinlääkäripalvelut) Hollolan kunnan seudulliselta ympäristöterveydenhuollolta.

Kaupunkiympäristön palvelualueen viranomaistoimintojen luottamushenkilöhallinnosta vastaa seudullinen **ympäristölautakunta** ja sen **rakennusvalvontajaosto**.

INVESTOINNIT

Rakentamislain edellyttämiä ohjelmamuutoksia toteutetaan kuluvan vuoden aikana.

Strateginen tavoite	Palvelualueen tavoite 2027
Edistämme hyvinvointia	
Kestävä, turvallinen ja sujuva arki kaikille	Asiakaskokemuksen arviointi kertoo, että palvelut koetaan laadukkaiksi ja arki sujuvaksi. Palvelualueiden välinen yhteistyö ja osaamisen jakaminen johtoryhmytyön kautta tukevat laadun paranemista (ohjaus ja neuvonta). HINKU- ja JETS-seurannasta saadaan tietoa, joka ohjaa päätöksentekoa ja kehittämistä. Seuranta on säännöllistä ja vaikutukset näkyvät strategisten työryhmien työssä.
Kulttuurin, liikunnan ja ulkoilun ilon mahdollistaminen kaikenikäisille	Esteettömyyden kehittäminen näkyy konkreettisesti kaupunkilaisten liikkumisessa ja saavutettavuudessa. Kaupunkisuunnittelu priorisoi kehittämiskohteita ja varmistaa parannusten toteutumisen.
Parhaan oppimis- ja kasvupolun tarjoaminen	Aktiivinen korkeakouluyhteistyön tekeminen. Mahdollistetaan opinnäytetöiden ja harjoittelupaikkojen luominen vastuualueella. Kannustetaan oman henkilöstön jatkokouluttamista työnantajan ohjeistuksen mukaisesti.
Uudistamme työelämää ja asumista	
Muuttovoiton vahvistaminen ja kansainvälistymisen edistäminen	Kaupungin houkuttelevuus asuinpaikkana. Uusien asuin- ja loma-asuntoalueiden maankäyttöselvitykset ja uudet houkuttelevat kaava-alueet tukevat muuttovoittoa.
Monipuoliset asumisenvaihtoehdot veto- ja pitovoimatekijänä	Sujuvat ja ennakoitavat lupamenettelyt. Mahdollistetaan rakentamislain puitteissa jo olemassa olevien rakennusten käyttötarkoitusten tarkastelut uuteen käyttöön.
Kiinnostava kaupunkiyrittäjille ja yrittämiselle	Tasapuolinen ja oikeudenmukainen luvittaminen sekä valvontasuunnitelmien mukaisesti.
Vahvistamme kaupunkiyhteisöä	

Strateginen tavoite	Palvelualueen tavoite 2027
Ennakoiva, rohkea, tietoon perustuva päätöksenteko ja johtaminen	Sujuvat, yhden mukaiset ja tasapuoliset lupaprosessit. Huomioidaan toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset. Ennakkoneuvotteluilla ohjataan rakentamisen ja ympäristöllisten tupien käsitte-lyssä.
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Toimialojen välisen yhteistyön tiivistäminen. Asiantuntemus ja tuki muille toimialoille.
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointi kyselyjen tulosten parantaminen. Esihenkilötyön kehittäminen.

Strateginen tavoite	Tavoite 2027	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu
Edistämme hyvinvointia			
Kestävä, turvallinen ja sujuva arki kaikille	Hyvä palvelukokemus ja sujuvat lupakäsittelyt (rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu). Ennakkoneuvottelut luparyhmän ja asiakkaiden kanssa. Rakentamislupien käsittelyaika, tavoite noin 1 kk, kun rakennusvalvontaan on jätetty tarvittavat asiakirjat. Loma-aikana käsittelyaika tavoite noin 1-2 kk. Uusien ympäristölupien ja maaineslupien käsittelyaika noin 4 kk.	Asiakastyytyväisyys kyselyt rakennusvalvonnassa ja ympäristötoimessa. Rakentamislupien käsittelyaika, tavoite noin 1 kk, kun rakennusvalvontaan on jätetty tarvittavat asiakirjat. Loma-aikana käsittelyaika tavoite noin 1-2 kk. Uusien ympäristölupien ja maaineslupien käsittelyaika noin 4 kk.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Kulttuurin, liikunnan ja ulkoilun ilon mahdollistaminen kaikenikäisille	Esteettömyyden kehittäminen näkyy konkreettisesti kaupunkilaisten liikkumisessa ja saavutettavuudessa. Kaupunkisuunnittelu priorisoi kehittämiskohteita ja varmistaa parannusten toteutumisen.	Ympäristöarvot ja kestävä kehitys tuodaan osaksi ohjelmatyötä tukemaan hyvinvoinnin toteutumista. Ympäristön viihtyvyttä ja kaupunkilaisten osallistumista ympäristönsuojelutyöhön parannetaan järjestämällä talkoita vieraslajitorjuntaan. Ilmanlaadun seurannan yhteistarkkailu aloitetaan kuluvana vuonna.	Ympäristöpäällikkö
Parhaan oppimis- ja kasvuopon tarjoaminen	Esihenkilöt sekä kokeneet työntekijät ohjaavat ja opastavat työkavereita työtehtävissään.	Tehtävien selkeä roolittaminen pilotoidaan sekä tehdään ohjeistukset luvitukseen sekä valvontakäytäntöihin. Henkilöstä koulutetaan tavoitteellisesti asiantuntemuksen vahvistamiseksi.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Uudistamme työelämää ja asumista			
Muuttovoiton vahvistaminen ja kansainvälistymisen edistäminen	Olla tukena maankäytölle uusien asuinalueiden ja teollisuusalueiden suunnittelussa. Mahdollistaa ja nopeuttaa sijoittumisprosesseja poikkeamis- ja sijoittamisluvilla rakentamislain mukaisesti.	Poikkeamispäätösten ja sijoittamislupien käsittelyajan kesto hakeuksesta päätökseen 3 kk / 6 kk. Asiakastyytyväisyys kyselyt yritysten ja rakentajien arvio sijoittumisprosessin sujuvuudesta ja neuvonnasta.	Johtava rakennus-tarkastaja
Monipuoliset asumisenvaihtoehdot veto- ja pitovoimatekijänä	Sujuvat ja ennakoitavat lupamenetelyt. Mahdollistetaan rakentamislain puitteissa jo olemassa olevien rakennusten käyttötarkoitusten tarkastelut uuteen käyttöön.	Poikkeamispäätösten ja sijoittamislupien käsittelyajan kesto hakeuksesta päätökseen 3 kk / 6 kk. Asiakastyytyväisyys kyselyt uusien asukkaiden ja rakentajien arvio sijoittumisprosessin sujuvuudesta ja neuvonnasta. Lupapäätösten laadun varmistaminen, valitusten määrän seuranta.	Johtava rakennus-tarkastaja
Kiinnostava kaupunkiyrittäjyydelle ja yrittämiselle	Sijoittuvien yritysten kanssa käydään ennakkoneuvottelut sijoittumisen ehdoista.	Ennakkoneuvottelujen vasteajan seuranta, aika ensimmäisestä yhteydenotosta virallisen prosessin käynnistämiseen	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö

Strateginen tavoite	Tavoite 2027	Mittari ja tavoitetaso	Vastuu
		nistymiseen.	
Vahvistamme kaupunkiyhteisöä			
Ennakoiva, rohkea, tietoon perustuva päätöksenteko ja johtaminen	Osana kaupungin tiedolla johtamisen tavoitteita: rekistereiden ajantasaisuudesta huolehtiminen, joiden päivittäminen kuuluu toimialan vastuulle.	Rekistereiden korjausta tehdään oman työn ohella. Keskeneräisten rakennuslupien selvitystyö jatkuu, ja vuoden aikana selvitetään 20 % keskeneräisistä luvista.	Johtava rakennus-tarkastaja
Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Viranomaisen ennako-ohjausta ja lupaneuvontaa, mikä auttaa yhteisöjä ja yrityksiä toimimaan oikein jo ennen lupien hakemista. Viranomainen neuvoo ja ohjeistaa ennakoivasti sekä matalalla kynnyksellä asiakkaita ja yrityksiä lupamennettelyissä. Tehdään selkeät säännöt ja ohjeistukset luvitukseen sekä valvontakäytäntöihin.	Asiakastytyväisyys kyselyt luvituksen jälkeen.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvoinnin parantaminen. Esihenkilötyön parantaminen ja työyhteisön tukeminen päätöksenteossa.	Järjestetään henkilöjohtamisen koulutusta. KEVA tulosten parantaminen ja seuranta.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö

Riskienhallinta

Riskiluokka	Tunnistettu riski	Riski-arvo	Hallintakeino	Vastuu
Toiminnallinen riski	Henkilöstöriskit: saatavuus, jaksaminen, osaaminen ym.	Todennäköisyys: 1 Merkittävyys: 1 	Työmäärän seuraaminen, osaavan työvoiman saatavuus/pysyvyys, palkkatasaarvon edistäminen. Korkeakouluyhteistyö: harjoittelijoita ja opinnäytetöitä	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Toiminnallinen riski	Oikeusvarmuus: Oikeusturva- ja prosessiriski (valitukset, päätösten kumoutuminen tai käsittelyaikojen venyminen).	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 1 	Huolellinen lupavalmistelu, ennakoiva neuvonta, päätösten perusteleminen ja dokumentointi sekä sisäinen luparatkaisujen keskinäisarviointi.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Toiminnallinen riski	Tietoturva- ja tiedonhallintariski (järjestelmät, sähköiset palvelut ja arkistointi)	Todennäköisyys: 2 Merkittävyys: 2 	Järjestelmällinen perehdyttäminen ja koulutus, huolellisuus sekä tietoturvakäytäntöjen esilläpito.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Vahinkoriski	Vahinkoriskit: fyysinen turvallisuus (esim. rakennuksen sortuminen, pintavesien käsittely, ympäristövahinko)	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Valtakunnallisten ja alueellisten ohjekirjeiden oikea käsittely (ohjeet + dokumentointi).	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö
Toiminnallinen riski	Henkilöriski: työturvallisuus työmailla valvontatehtävissä	Todennäköisyys: 3 Merkittävyys: 2 	Työturvallisuusohjeiden noudattaminen, perehdytys, asianmukainen suojavarustus, työmaakohtainen riskien arviointi sekä turvallisten työskentelytapojen varmistaminen.	Johtava rakennus-tarkastaja, Ympäristöpäällikkö

Lupa ja valvonta

Lupa ja valvonta	TP	TA+Muut.	TA		TS	TS
Selite	2025	2026	2027	Ero%	2028	2029
Toimintatuotot	717 657	541 000	745 000	37,7 %	735 200	737 200
Valmistus omaan käyttöön	2 150	10 000	5 000	-50,0 %	5 000	5 000
Toimintakulut	-1 451 843	-1 551 500	-1 713 100	10,4 %	-1 697 000	-1 715 200
Toimintakate	- 732 037	-1 000 500	- 963 100	-3,7 %	- 956 800	- 973 000

TOIMINNAN KUVAUS

Lupa- ja valvonta -vastuualue vastaa rakennusvalvonnan palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta Heinolassa ja Hartolassa sekä ympäristönsuojelun palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta Heinolassa, Hartolassa ja Sysmässä. Lisäksi vastuualue tuottaa ympäristönsuojelun palvelut litille, jolla on oma luottamushenkilöhallinto ympäristönsuojeluasioissa. Ympäristölautakunnan alainen lupa- ja valvontatoiminta toteuttaa kaupunginvaltuuston asettamia strategisia päämääriä viranomaistehtävien luonteeseen soveltuvalla tavalla.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Lupa- ja valvontavastuualueen tavoitteiden toteuttaminen ja työn tehostaminen edellyttää sähköisten palvelujen jatkuvaa kehittämistä asiakasystävällisemmiksi sekä niiden käyttöönottoa koko vastuualueella. Tähän liittyy myös digitiekartan toteuttaminen ja kehittäminen.

Palvelualueen luottamushenkilöhallinnosta vastaavat kaupunkiympäristölautakunta, seudullinen ympäristölautakunta (Heinola, Hartola ja Sysmä) sekä sen rakennusvalvontajaosto (Heinola ja Hartola).

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Sitovuustaso

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan vastuualueen käyttösuunnitelmien sitovuustasona on palvelualueen tulojen ja menojen netto.

KUNTAKOHTAISET KUSTANNUKSET VUODELLE 2027	2027	2028	2029
Jaettavat yhteiskustannukset (lautakunta Heinola, Hartola, Sysmä)	32 300	32 400	32 400
Jaettavat Ravan kustannukset (Heinola ja Hartola, ml. jaoston kulut)	734 700	749 500	752 200
Jaettavat ympäristön suojelun kustannukset (Hartola, Sysmä, Heinola)	642 000	598 200	599 900
Bruttokustannukset yhteensä	1 409 000	1 380 100	1 384 500

Kokonaiskustannukset/kuntaosuudet			
Hartola	236 682	233 787	234 549
Heinola	1 059 336	1 040 979	1 044 326
Sysmä	112 982	105 333	105 624
Yhteensä	1 409 000	1 380 100	1 384 500

Maksuosuudet			
Ympäristönsuojelu	2027	2028	2029
Hartola	86 188	80 308	80 536
Heinola	445 420	415 032	416 211
Sysmä	110 392	102 860	103 153
Yhteensä	642 000	598 200	599 900

Maksuosuudet rakennusvalvonta			
	2027	2028	2029
Hartola	145 069	147 991	148 524
Heinola	589 631	601 509	603 676
Yhteensä	734 700	749 500	752 200